

บทที่ 4

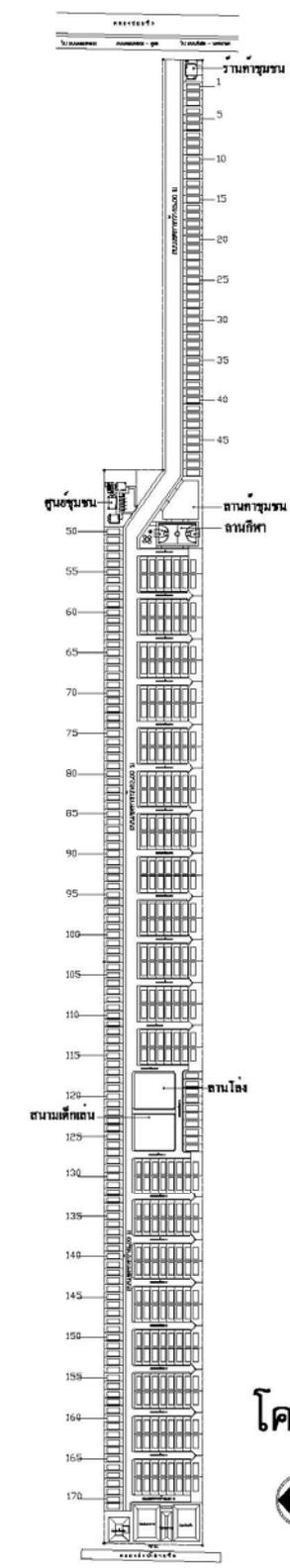
ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป และกิจกรรมภายในที่พักอาศัย ของผู้มีรายได้น้อย กรณีศึกษาโครงการบ้านเอื้ออาทร รังสิตคลองสาม

การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้มีรายได้น้อยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เก็บข้อมูลด้วยการสำรวจบ้านพักอาศัยภายในโครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิต จำนวนทั้งหมด 477 หลังคาเรือน โดยผู้วิจัยเป็นผู้สำรวจด้วยตนเองตามแบบสำรวจ(ภาคผนวก ค) ในวันจันทร์ที่ 19 กุมภาพันธ์ 2550 ตั้งแต่เวลา 10.00 – 18.00 น. ผลจากการศึกษารังนี้สามารถสรุปข้อมูลทั่วไปของผู้มีรายได้น้อย และกิจกรรมต่างๆ ภายในสภาพแวดล้อมกายภาพภายในที่อยู่อาศัย ดังนี้

ภาพที่ 4.1แผนที่ตั้งโครงการ

- ที่ตั้ง**   ริมถนนเลียบคลองสาม ตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
- ขนาดพื้นที่**   41.68 ไร่(66,668 ตารางเมตร)
- จำนวนหน่วยพักอาศัย**   477 หน่วย
- เจ้าของโครงการ**   การเคหะแห่งชาติ
- รูปแบบที่อยู่อาศัย**   บ้านเดี่ยว 2 ชั้น ขนาดพื้นที่ใช้สอย 51.5 ตารางเมตร พร้อมที่ดิน
ขนาด 19.5 ตารางวา(78 ตารางเมตร) และขนาด 21 ตารางวา (84 ตารางเมตร)

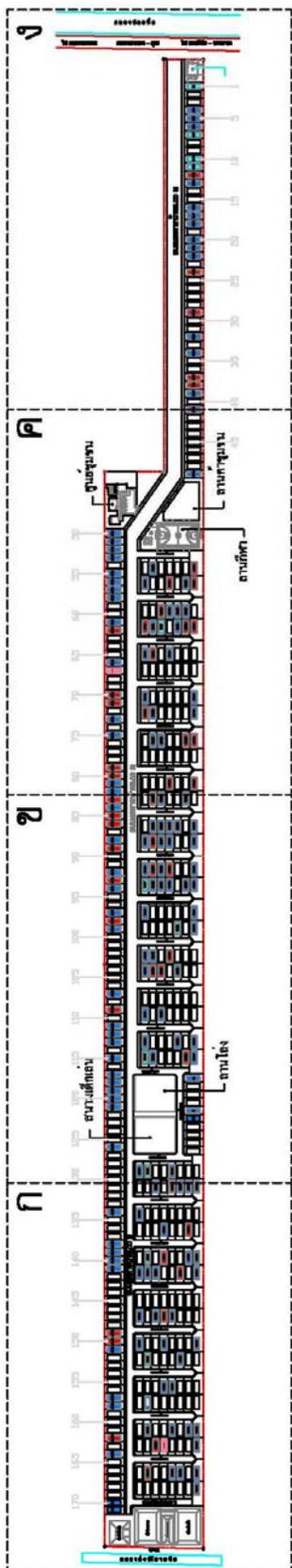
พื้นที่ขาย	25.21 ไร่(40,336 ตารางเมตร) 60.48 ของพื้นที่โครงการ
พื้นที่สนามเด็กเล่น สนามกีฬา และที่ว่างภายในชุมชน	2.08 ไร่(3,341.07ตารางเมตร) คิดเป็นร้อยละ 6.24 ของพื้นที่จำหน่าย
ถนนและทางเท้า	ถนนหลัก เขตทางกว้าง 15 เมตร ผิวจราจรกว้าง 11 เมตร ท่อระบายน้ำพร้อมบ่อพักและทางเท้ากว้างข้างละ 2 เมตร ถนนหลัก เขตทางกว้าง 12 เมตร ผิวจราจรกว้าง 8 เมตร ท่อระบายน้ำพร้อมบ่อพักและทางเท้ากว้างข้างละ 2 เมตร ถนนหลัก เขตทางกว้าง 9 เมตร ผิวจราจรพร้อมรางคอนกรีตรูปตัววี กว้าง 6.60 เมตรไม่มีทางเดินเท้า มีซอยทั้งหมดจำนวน 23 ซอย

โครงการบ้านเอื้ออาทร รังสิต คลองสาม

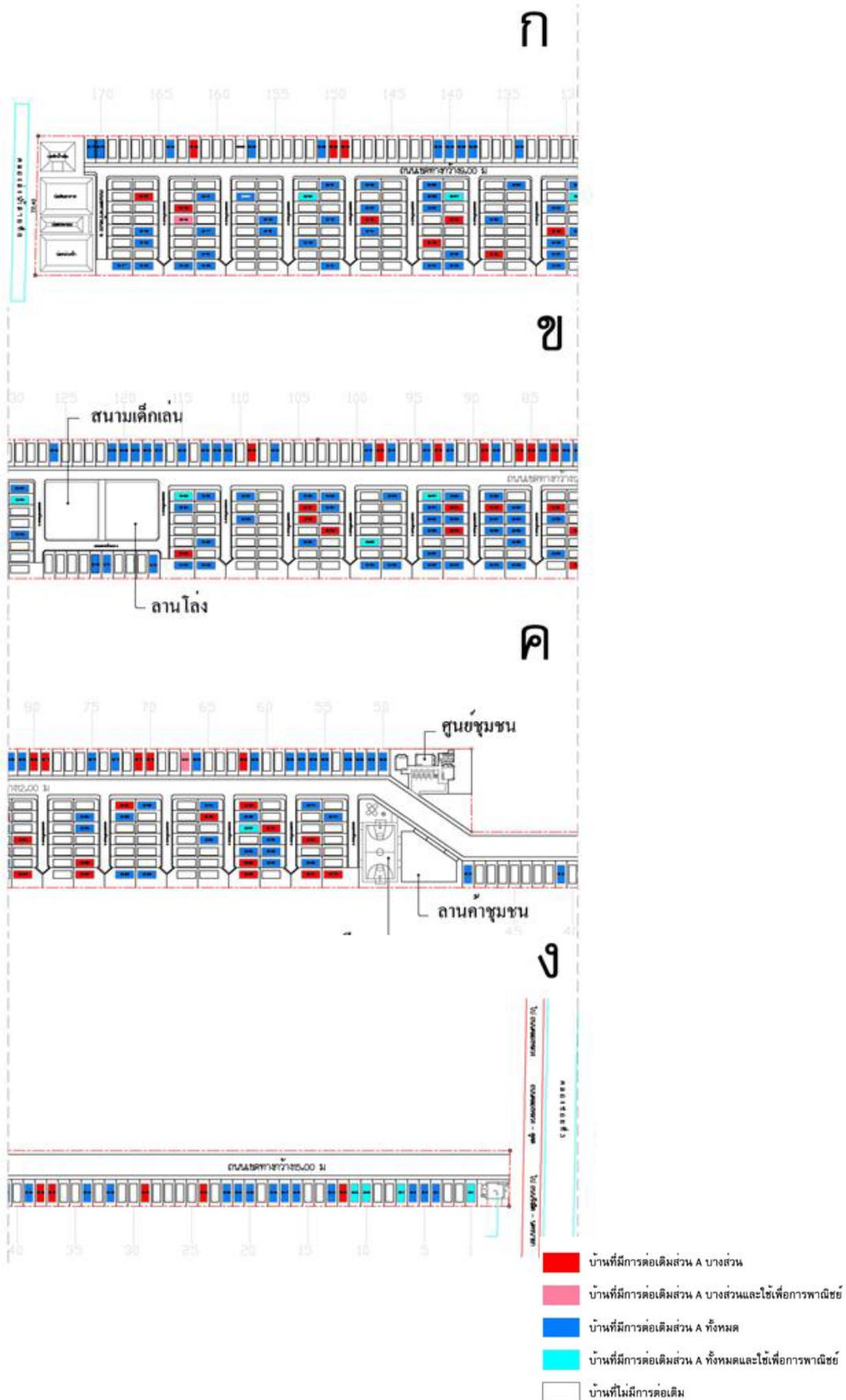

ภาพที่ 4.2 ผังบริเวณโครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิตคลองสาม

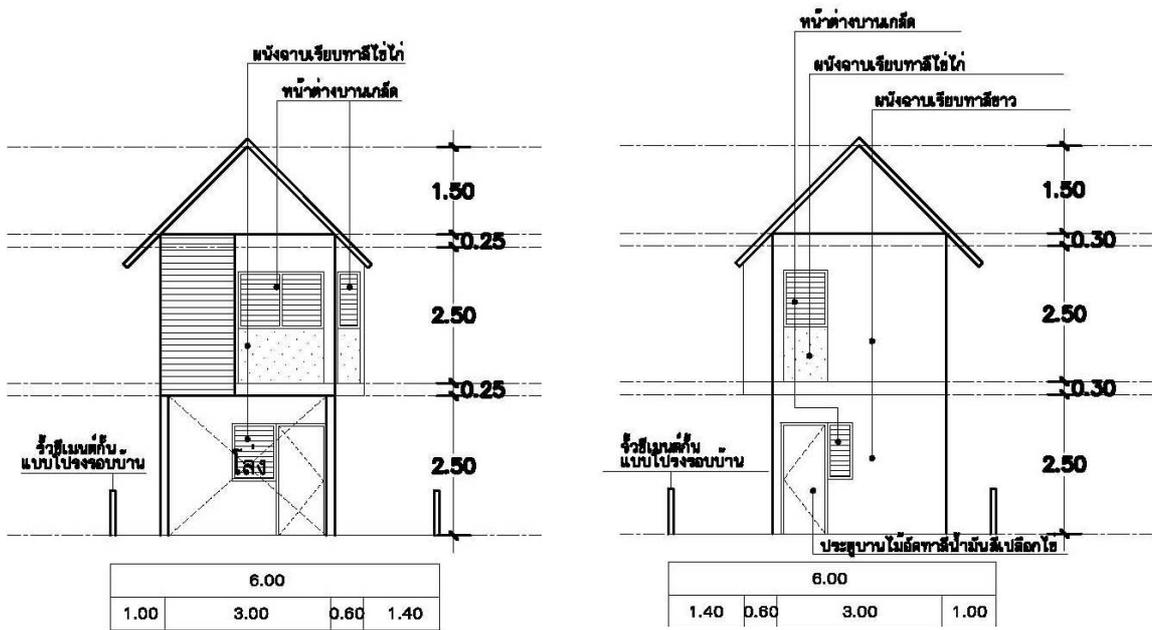
โครงการบ้านเอื้ออาทร รังสิต คลองสาม

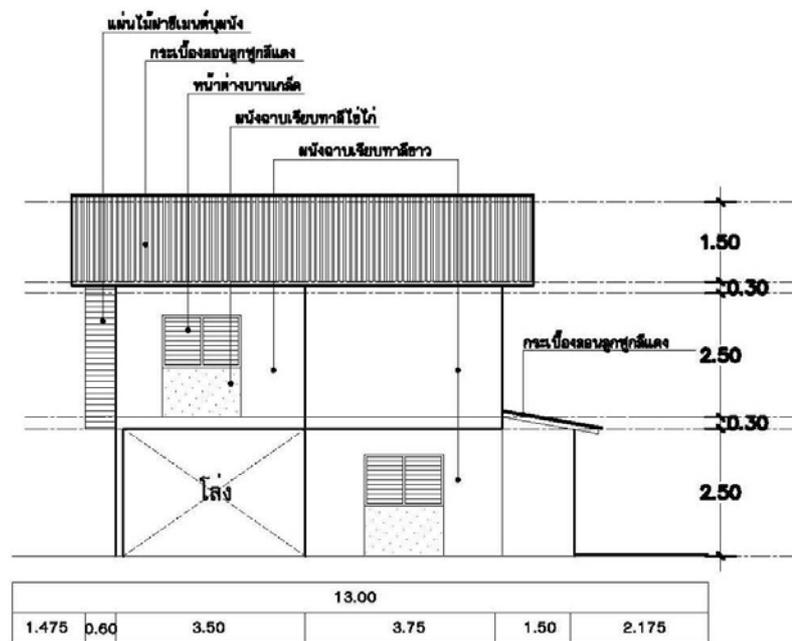
ภาพที่ 4.3 ผังรวมแสดงบ้านที่มีการต่อเติมภายใน โครงการบ้านเอื้ออาทร

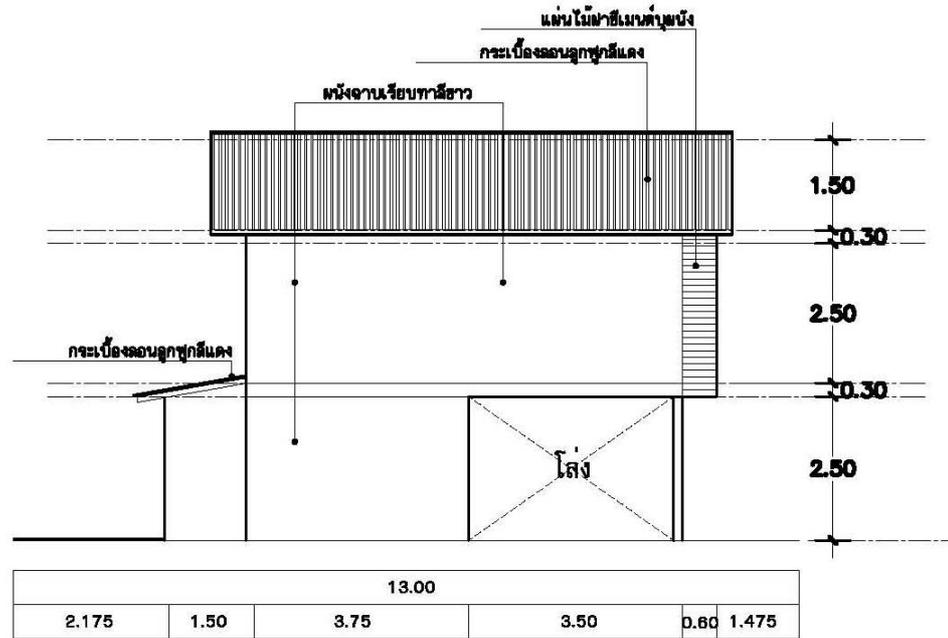
ภาพที่ 4.4 แสดงรายละเอียดผังบ้านที่มีการต่อเติมภายในโครงการบ้านเอื้ออาทร

ภาพที่ 4.5 รูปด้านหน้าและด้านหลังบ้านเดี่ยว 2 ชั้น โครงการบ้านเอื้ออาทร รังสิตคลองสาม

ภาพที่ 4.6 รูปด้าน 1 บ้านเดี่ยว 2 ชั้น โครงการบ้านเอื้ออาทร รังสิตคลองสาม

ภาพที่ 4.7 รูปด้าน 2 บ้านเดี่ยว 2 ชั้น โครงการบ้านเอื้ออาทร รังสิตคลองสาม

ภาพที่ 4.8 ผังชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 บ้านพักอาศัยโครงการบ้านเอื้ออาทร รังสิตคลองสาม

จากการสำรวจพบว่า บ้านจำนวน 477 หลังคาเรือนนั้น มีการตั้งอยู่ในตำแหน่งที่แตกต่างกันคือ

- บ้านที่หันหน้าบ้านไปทิศเหนือ จำนวน 59 หลังคาเรือน
- บ้านที่หันหน้าบ้านไปทางทิศใต้ จำนวน 122 หลังคาเรือน
- บ้านที่หันหน้าบ้านไปทางทิศตะวันออก จำนวน 148 หลังคาเรือน
- บ้านที่หันหน้าบ้านไปทางทิศตะวันตก จำนวน 148 หลังคาเรือน

โครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิตคลองสาม มีบ้านพักอาศัยทั้งหมดจำนวน 477 หลังคาเรือน จากการสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายนอก การต่อเติมพื้นที่ว่างชั้นล่างพบว่า บ้านเอื้ออาทรเกินกว่าครึ่ง (ร้อยละ 67.7) ไม่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่ ซึ่งเป็นบ้านตามลักษณะที่ทางการเคหะได้จัดไว้ให้ตั้งแต่แรก ไม่มีการตัดแปลงใดๆ มากกว่าบ้านที่มีการปิดล้อมต่อเติมในส่วน โถงอเนกประสงค์เติมพื้นที่ (ร้อยละ 32.3) (ดูตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าเฉลี่ย(ร้อยละ) ลักษณะของพื้นที่ว่างชั้นล่าง

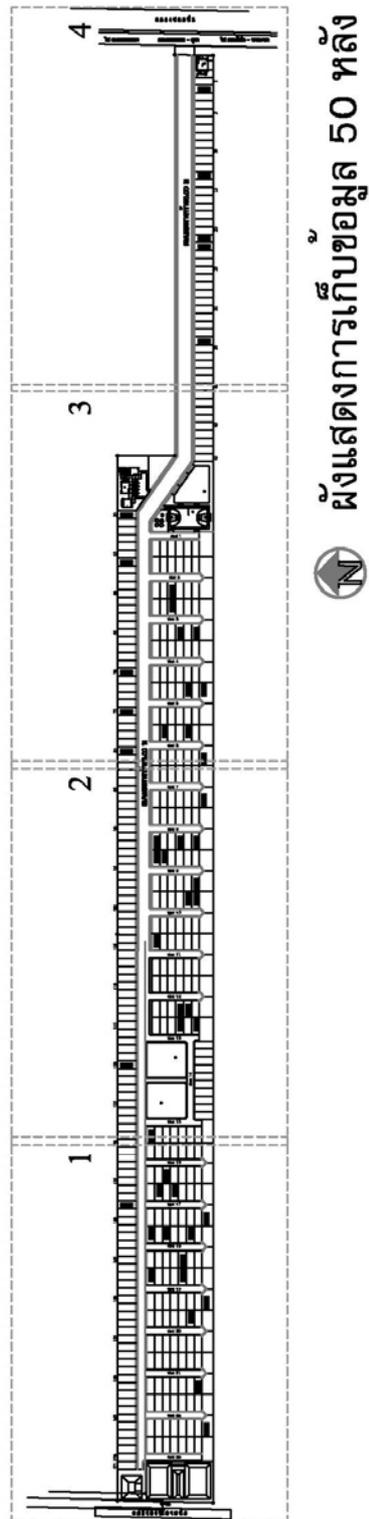
ลักษณะของพื้นที่	จำนวน	ร้อยละ (%)
บ้านที่ไม่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่	323	67.7
บ้านที่มีการปิดล้อมต่อเติมในส่วนอเนกประสงค์เติมพื้นที่	154	32.3
รวม	477	100

ข้อสังเกตจากผลของการศึกษาในส่วนนี้ คือ จากจำนวนบ้านทั้งหมด 477 หลังคาเรือน มีบ้านที่ต่อเติมไม่ถึงครึ่งปิดล้อมต่อเติมในส่วน โถงอเนกประสงค์เติมพื้นที่ (ร้อยละ 50) ซึ่งอาจมีหลายปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้องดังนี้ คือ เนื่องจากมีข้อกำหนดควบคุมไว้ 5 ปี ซึ่งหากพ้นจากระยะเวลาที่กำหนดอาจมีการต่อเติมบ้านมากกว่าปัจจุบันที่ได้ทำการศึกษา ซึ่งยังขัดต่อข้อกำหนด ในเรื่องของงบประมาณในการต่อเติมซึ่งขึ้นอยู่กับรายได้ของผู้พักอาศัยและในส่วนของพื้นที่การใช้งานกับจำนวนผู้พักอาศัย เป็นต้น

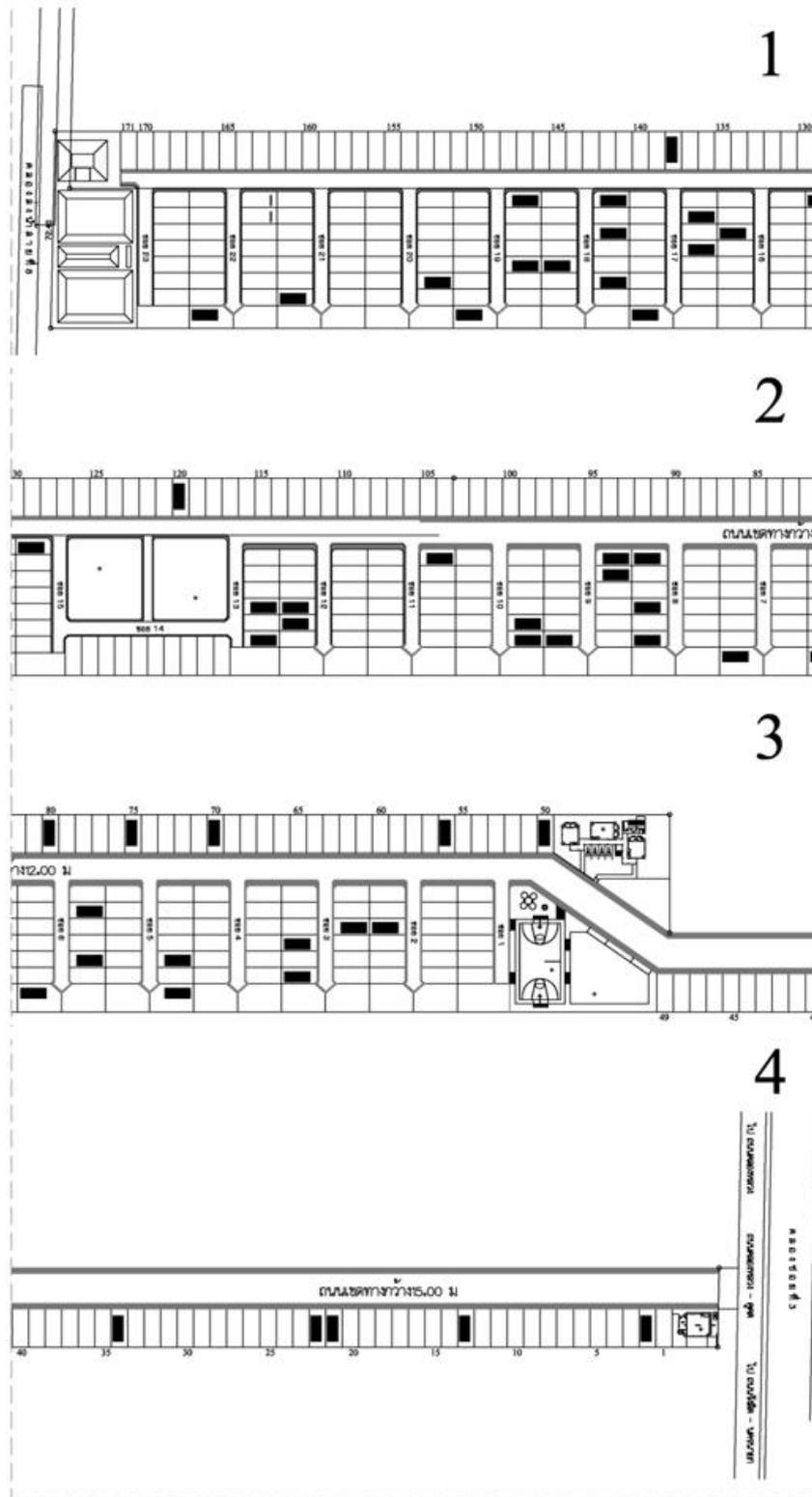
จากการสำรวจลักษณะทางกายภาพบ้านพักอาศัยโครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิตคลองสาม จำนวน 477 หลังคาเรือน ได้แยกประเภทของบ้านพักอาศัยออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ ดังนี้

กลุ่มที่1 บ้านที่ไม่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่ จำนวน 323 หลังคาเรือน

กลุ่มที่2 บ้านที่มีการต่อเติมปิดล้อมในส่วน โถงอเนกประสงค์เติมพื้นที่จำนวน 154 หลังคาเรือน

ภาพที่ 4.9 ผังรวมแสดงบ้านคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โครงการบ้านเอื้ออาทร

ภาพที่ 4.10 แสดงรายละเอียดผังรวมบ้านตัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โครงการบ้านเอื้ออาทร

ซึ่งในการเก็บข้อมูลในเบื้องต้นนี้ ผู้วิจัยจึงทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามประเภทของที่อยู่อาศัยที่ได้แบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ บ้านที่ไม่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่ 17 หลังคาเรือนและบ้านที่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่ในส่วนโถงเนกประสงค์ทั้งหมดจำนวน 32 หลังคาเรือน(ซึ่งภายในจำนวน 32 หลังคาเรือนนี้จะประกอบด้วยบ้านที่ต่อเติมเพื่อการพักอาศัยจำนวน 27 หลังคาเรือนและบ้านที่ต่อเติมเชิงพาณิชย์จำนวน 5 หลังคาเรือน)

ตารางที่ 4.2 แสดงสัดส่วนการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างผู้มีรายได้น้อยตามประเภทของที่อยู่อาศัย

กลุ่มที่	ประเภทของที่อยู่อาศัย	จำนวนทั้งหมด	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ (%)
1	บ้านที่ไม่มีการต่อเติม	323	17	5.3
2	บ้านที่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่ในส่วนอเนกประสงค์เติมพื้นที่(ส่วน A)	154	32	20.8
รวมทั้งหมด		477	49	10.3

ข้อสังเกตจากตารางข้างต้นจากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างบ้านพักอาศัยของผู้มีรายได้น้อยนั้น ผู้วิจัยทำการศึกษาและเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม เพื่อเป็นการเปรียบเทียบการใช้พื้นที่ของกลุ่มตัวอย่างโดยที่ในการเก็บข้อมูลส่วนใหญ่จะเน้นประเภทของที่อยู่อาศัยลักษณะของบ้านที่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่ในส่วนอเนกประสงค์(ส่วน A) จากการศึกษาของผู้มีรายได้น้อยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 49 หลังคาเรือน สามารถอธิบายและสรุปผลการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น ส่วนต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

4.1 ลักษณะทั่วไปของผู้มีรายได้น้อยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ประเภทกิจกรรม และการใช้พื้นที่ในการประกอบกิจกรรม ของผู้มีรายได้น้อยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4.3 สรุปและอภิปรายผลที่ได้จากการศึกษา

4.1 ลักษณะทั่วไปของผู้พักอาศัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผู้พักอาศัยภายในที่พักอาศัยของผู้มีรายได้น้อยโครงการบ้านเอื้ออาทร รังสิตคลองสามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 49 หลังคาเรือน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 25- 59 ปี(ร้อยละ 79.6) มากกว่าช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปีและ 60 ปี ขึ้นไป(ร้อยละ 20.4) สถานภาพส่วนใหญ่สมรส (ร้อยละ 75.5) มากกว่าโสดและหม้ายหย่าร้าง (ร้อยละ 24.5) จำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ภายในบ้านส่วน

ใหญ่จำนวนตั้งแต่ 3-5 คน (ร้อยละ 75.5) จำนวน 1-2 คน (ร้อยละ 12.2) และ จำนวน 6-8 คน (ร้อยละ 12.2) จำนวนเด็กภายในบ้านพักอาศัยต่อหนึ่งหลัง ส่วนใหญ่มีเด็ก 1 คน (ร้อยละ 62.5) 2 คน (ร้อยละ 25) 3 คน (ร้อยละ 6.3) และ 4 คน (ร้อยละ 6.3) การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 48.6) การศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 22.9) การศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 12.2) การศึกษาระดับอนุปริญญา (ร้อยละ 8.6) และระดับปริญญาโท (ร้อยละ 2.9)

สำหรับข้อมูลด้านอาชีพส่วนใหญ่เป็นพ่อบ้าน/แม่บ้านและรับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 28.6) อาชีพรับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 20.4) ธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 16.3) อาชีพอื่นๆ คือ อาชีพ นักเรียน นักศึกษา (ร้อยละ 14.3) ค้าขาย (ร้อยละ 8.2) อาชีพหน่วยงานเอกชน (ร้อยละ 6.1) รัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 4.1) และรับราชการ (ร้อยละ 2) รายได้ต่อเดือนของผู้พักอาศัยมากกว่าครึ่งอยู่ในระดับ 10,000 – 20,000 บาท (ร้อยละ 54.3) ต่ำกว่า 10,000 บาท (ร้อยละ 21.7) 20,001-30,000 บาท (ร้อยละ 17.4) มากกว่า 40,001 บาท (ร้อยละ 4.3) 30,001-40,000 บาท (ร้อยละ 2.2)

ภูมิลำเนาเดิมของผู้พักอาศัยก่อนที่จะมาอยู่อาศัยภายในโครงการบ้านเอื้ออาทร ส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล (ร้อยละ 39.6) และต่างจังหวัด (ร้อยละ 37.5) ประเภทของที่อยู่อาศัยเดิมมากกว่าครึ่งเป็นบ้านเดี่ยว (ร้อยละ 55.1) ห้องเช่าและอพาร์ทเมนต์ (ร้อยละ 28.6) ที่พักอาศัยอื่นๆ เช่น สลัม บ้านพักของข้าราชการ (ร้อยละ 6.1) ตึกแถว- อาคารพาณิชย์ (ร้อยละ 4.1) ทาวน์เฮาส์ (ร้อยละ 4.1) และอาคารชุดพักอาศัย (ร้อยละ 2) สถานภาพของที่อยู่เดิม มากกว่าครึ่งเช่า (ร้อยละ 55.1) เป็นเจ้าของ (ร้อยละ 30.6) และอื่นๆ เช่น อาศัยอยู่กับญาติ เป็นบ้านพักสวัสดิการการทำงาน (ร้อยละ 14.3)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย (ร้อยละ) อายุ , สถานภาพ , จำนวนสมาชิกภายในบ้าน, จำนวนเด็ก

อายุ	ร้อยละ (%)		สถานภาพสมรส	ร้อยละ (%)	
	25-35 ปี	32.7		สมรส	75.5
46- 59 ปี	30.6	โสด	14.3		
36-45 ปี	16.3	หม้าย – หย่าร้าง	10.2		
60 ปีขึ้นไป	12.2				
ต่ำกว่า 25 ปี	8.2				
รวม	100 (%)	รวม	100 (%)		

จำนวนสมาชิกภายในบ้าน	ร้อยละ (%)		จำนวนเด็ก	ร้อยละ (%)	
	3 คน	26.5		1	62.5
4 คน	24.5	2	25		
5 คน	24.5	3	6.3		
2 คน	10.5	4	6.3		
6 คน	6.1				
7 คน	4.1				
1 คน	2				
8 คน	2				
รวม	100 (%)	รวม	100 (%)		

ข้อสังเกตจากผลการศึกษาในส่วนนี้ คือ อายุของผู้ที่พักอาศัยเป็นช่วงอายุ วัยกลางคนเป็นกลุ่มคน ที่เป็นครอบครัวขยาย อยู่กันเป็นครอบครัวสถานภาพของผู้พักอาศัยส่วนใหญ่อยู่ในสถานสมรส สมาชิกในครอบครัวจะมีตั้งแต่ 3-5 คนขึ้นไป ซึ่งสมาชิกในครอบครัวนี้จะมีบุตรเป็นสมาชิกอาศัยอยู่ด้วย เพราะฉะนั้นทำให้ทราบได้ว่าผู้พักอาศัยนั้นอยู่อาศัยกันเป็นครอบครัวซึ่งต้องมีการใช้พื้นที่มากกว่าการอาศัยอยู่แบบส่วนตัว

จำนวนสมาชิกที่อาศัยภายในบ้านเอื้ออาทรนั้น จากการตอบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างนั้น จำนวนสมาชิกของผู้พักอาศัยนั้นจะรวมเด็กที่พักอาศัยภายในบ้านด้วย ซึ่งจากการศึกษาพบว่าเฉลี่ยแล้วมีจำนวนเด็กที่อาศัยอยู่ภายในบ้านพักอาศัย/หลังนั้น จำนวน 1 คน ซึ่งเด็กที่พักอาศัยนั้นจะมีตั้งแต่แรกเกิดถึงเด็กที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งจากกิจกรรมเลี้ยงเด็กนี้ผู้พักอาศัยจะศึกษาเฉพาะเด็กแรกเกิดถึงชั้นอนุบาลเท่านั้น

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย (ร้อยละ) ด้านการศึกษา, อาชีพ, รายได้, ภูมิลำเนาเดิม, ประเภทของที่พักอาศัย

ด้านการศึกษา	ร้อยละ (%)	อาชีพ	ร้อยละ (%)
มัธยมศึกษา	48.6	พ่อบ้าน/แม่บ้าน	28.6
ประถมศึกษา	22.9	รับจ้างทั่วไป	20.4
ปริญญาตรี	17.1	ธุรกิจส่วนตัว	16.3
อนุปริญญา	8.6	อื่นๆ	14.3
ปริญญาโท	2.9	ค้าขาย	8.2
		เอกชน	6.1
		รัฐวิสาหกิจ	4.1
		รับราชการ	2
รายได้	ร้อยละ (%)	ภูมิลำเนาเดิม	ร้อยละ (%)
10,000-20,000 บาท	54.3	กรุงเทพฯ	39.6
ต่ำกว่า 10,000 บาท	21.7	ต่างจังหวัด	37.5
20,001-30,000 บาท	17.4	เขตปริมณฑล	22.9
มากกว่า 40,001 บาท	4.3		
30,001-40,000 บาท	2.2		

ข้อสังเกตจากผลการศึกษาในส่วนนี้ คือ อาชีพส่วนใหญ่ของผู้พักอาศัยภายในบ้านเอื้ออาทรเป็นพ่อบ้าน/แม่บ้าน ซึ่งในการเก็บข้อมูลจากการสอบถามและสัมภาษณ์นั้นผู้ที่ให้สัมภาษณ์เป็นพ่อบ้าน/แม่บ้านเป็นเพียงผู้พักอาศัยซึ่งเป็นบิดา มารดาของเจ้าของบ้าน ซึ่งในช่วงเวลาที่สัมภาษณ์เป็นวันจันทร์ที่ 8 มกราคม 2550 และวันจันทร์ที่ 15 มกราคม 2550 ช่วงวันเวลาที่เจ้าของบ้านหรือบุตรของผู้ตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์นั้นทำงานทำให้คำตอบของอาชีพผู้พักอาศัยส่วนใหญ่คือพ่อบ้านและแม่บ้าน

ฉะนั้นในความเป็นจริงแล้วอาชีพของเจ้าของบ้านส่วนใหญ่นั้นเป็นพนักงานบริษัททั้งเอกชนและรัฐวิสาหกิจซึ่งทำงานในโรงงานพื้นที่ใกล้เคียง

ในส่วนอาชีพรับจ้างทั่วไป ธุรกิจส่วนตัว อื่นๆ (นักเรียน นักศึกษา) ค้าขาย เอกชน รัฐวิสาหกิจ รับราชการ นั้นเป็นอาชีพของผู้พักอาศัยจริงๆ

ระดับรายได้ของผู้พักอาศัยโครงการบ้านเอื้ออาทรนั้น ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ 10,000-20,000 บาท ซึ่งในความเป็นจริงแล้วระดับรายได้นั้นต้องสอดคล้องกับอาชีพ ซึ่งอาชีพของผู้พักอาศัยส่วนใหญ่คือพ่อบ้าน/แม่บ้านถึงแม้ผู้ตอบเป็นพ่อบ้านแม่บ้านซึ่งอยู่บ้านไม่มีรายได้ไม่ใช่เจ้าของบ้าน แต่สามารถทราบถึงรายได้ของครอบครัวได้

ผู้พักอาศัยมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล เพราะเนื่องในอดีตอยู่ในวัยทำงานอยู่อาศัยตัวคนเดียว แต่เนื่องจากในปัจจุบันมีการอยู่อาศัยมีคู่ มีการแต่งงานเป็นครอบครัวจึงจำเป็นต้องขยายพื้นที่เพื่อรองรับจำนวนผู้อาศัยภายในครอบครัวและสมาชิกใหม่ภายในครอบครัวที่จะขยายต่อไป เมื่อได้รับสิทธิ์จากโครงการบ้านเอื้ออาทรครอบครัวมีสมาชิกใหม่เนื่องจากเจ้าของบ้านนั้นต้องทำงานหาเลี้ยงชีพ จึงจำเป็นต้องให้บิดามารดาของตนมาเลี้ยงบุตร ซึ่งคำตอบจากการสอบถามและสัมภาษณ์ของผู้อยู่อาศัยอีกจำนวนหนึ่งมีภูมิลำเนาเดิมมาจากต่างจังหวัดซึ่งกลุ่มนี้อาจเป็นพ่อแม่ของผู้พักอาศัยที่ย้ายมาเพื่อมาเฝ้าบ้าน เลี้ยงลูกหลานนั่นเอง

สาเหตุที่ย้ายจากที่อยู่เดิมมีสาเหตุต่างๆ ดังนี้ เป็นบ้านเช่า ร้อยละ 38.8 และอื่น ๆ (ร้อยละ 28.6) แยกเป็นประเด็นอื่น ๆ ได้ดังนี้คือ เกิดจากความแออัด , ที่อยู่เดิมถูกไฟไหม้, อาศัยอยู่เรือนแพริมแม่น้ำเจ้าพระยา, ขายกิจการ, อาศัยบ้านซึ่งเป็นสวัสดิการของรัฐ, ที่อยู่เดิมเป็นสลัม และขอสิทธิ์ในบ้านเอื้ออาทรได้ แยกครัวเรือนใหม่ (ร้อยละ 20.4) ที่อยู่เดิมอยู่ต่างจังหวัด (ร้อยละ 12.2) สภาพแวดล้อมไม่ดี (ร้อยละ 6.1) สิ้นสุดระยะเวลาเช่า (ร้อยละ 4) และไกลที่ทำงาน (ร้อยละ 2) (ดูตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (ร้อยละ) สาเหตุที่ย้ายจากที่อยู่เดิม

สาเหตุที่ย้ายจากที่อยู่เดิม	ร้อยละ (%)
เป็นบ้านเช่า	38.8
อื่น ๆ	28.6
แยกครัวเรือนใหม่	20.4
ที่อยู่เดิมอยู่ต่างจังหวัด	12.2
สภาพแวดล้อมไม่ดี	6.1
สิ้นสุดระยะเวลาเช่า	4
ไกลที่ทำงาน	2

4.2 ประเภทกิจกรรม และการใช้พื้นที่ในการประกอบกิจกรรม ของผู้พักอาศัยที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่าง

จากการเก็บข้อมูลบ้าน 49 หลัง แยกประเภทของบ้านที่พักอาศัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

- 1) บ้านที่ไม่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่ จำนวน 17 หลัง
- 2) บ้านที่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่ส่วนนอกประสงค์เต็มพื้นที่ 32 หลัง ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2

ประเภท คือ

- 2.1) บ้านที่มีการต่อเติมเพื่อพักอาศัยจำนวน 27 หลัง
- 2.2) บ้านที่มีการต่อเติมเชิงพาณิชย์จำนวน 5 หลัง (ดูตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 การแบ่งกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างตามประเภทของการใช้พื้นที่ในกิจกรรมต่างๆ

กลุ่มที่	ลักษณะของกลุ่ม	จำนวนหลังคาเรือน
1	บ้านที่ไม่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่	17
2	บ้านที่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่ส่วนนอกประสงค์ เต็มพื้นที่	32
	- บ้านที่มีการต่อเติมเพื่อการพักอาศัย	27
	- บ้านที่มีการต่อเติมเชิงพาณิชย์	5
รวมทั้งสิ้น		49

กลุ่มที่ 1 บ้านที่ไม่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่มีลักษณะที่สามารถแบ่งกลุ่มได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.7 สัดส่วน(ร้อยละ) ประเภทบ้านที่ไม่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่

ประเภท	ลักษณะ	จำนวน	สัดส่วน/ร้อยละ
1.	บ้านที่ไม่มีการต่อเติม	5	29.4
2.	บ้านที่มีการปูพื้นกระเบื้องในส่วนพื้นที่ส่วน A (โถงนอกประสงค์)	5	29.4
3.	บ้านที่มีการเทพูนซีเมนต์บริเวณพื้นที่ข้างบ้าน	5	29.4
4.	บ้านที่กำลังทำการต่อเติมผนัง	2	11.8
รวม		17	100

กิจกรรมที่ผู้อยู่อาศัยทำกิจกรรมภายในบ้านพักอาศัยที่ทางการเคหะจัดหาให้ บ้านไม่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่จำนวน 17 หลังคาเรือน ซึ่งผู้พักอาศัยจะใช้พื้นที่ว่างลาน โถงนอกประสงค์ ส่วน A ทำกิจกรรมที่หลากหลายกิจกรรม เช่น เป็นพื้นที่จอดรถ เลี้ยงเด็ก พื้นที่นั่งเล่นในช่วงเวลาตอนเช้า-

เย็น ทำงานบ้านต่างๆ เป็นต้น และใช้พื้นที่ในส่วน B ส่วนใหญ่ทำกิจกรรม นั่งเล่นนอนเล่น ดูทีวี, เลี้ยงเด็ก แต่งตัว และเตรียมอาหาร

กลุ่มที่ 2 กิจกรรมที่ผู้อยู่อาศัยทำกิจกรรมภายในบ้านพักอาศัยที่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่โถงอเนกประสงค์(ส่วน A) เต็มพื้นที่จำนวน 32 หลังคาเรือน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) บ้านที่ต่อเติมเพื่อการพักอาศัย จำนวน 27 หลังคาเรือน ส่วนใหญ่ผู้พักอาศัยจะใช้พื้นที่ในส่วนที่ต่อเติมเป็นพื้นที่นั่งเล่น/นอนเล่นและดูทีวี เป็นหลัก

2) บ้านที่ต่อเติมเชิงพาณิชย์ จำนวน 5 หลังคาเรือน ซึ่งผู้อยู่อาศัยจะใช้พื้นที่ในส่วนโถงอเนกประสงค์ (ส่วน A) ที่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่ในการประกอบการเพื่อการพาณิชย์เช่น เสริมสวย และค้าขาย และใช้พื้นที่ในส่วนห้องอเนกประสงค์ (ส่วน B) ใช้เป็นพื้นที่พักอาศัยทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มที่ 1

ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งเน้นที่การประกอบกิจกรรมและพฤติกรรมการใช้ พื้นที่ว่างชั้นล่างภายในบ้านพักอาศัย โครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิตคลองสาม ทั้ง 2 กลุ่มเพื่อเปรียบเทียบการใช้พื้นที่ในแต่ละกิจกรรมของประเภทของบ้านพักอาศัยตามที่ได้แบ่งไว้ข้างต้น

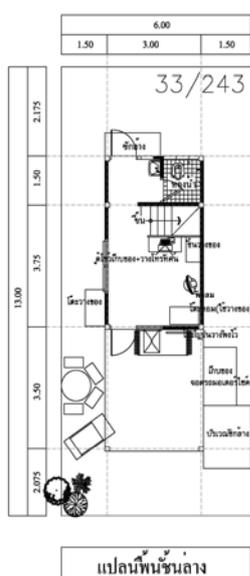
จากการศึกษาในเบื้องต้นประเภทกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในชีวิตประจำวันของกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

ต้อนรับแขก, นั่งเล่น/นอนเล่น, ดูโทรทัศน์/ฟังเพลง, เลี้ยงเด็ก, อ่านหนังสือ/เขียนหนังสือ, ทำงานคอมพิวเตอร์, รับประทานอาหาร, แต่งตัว, ทำงานบ้าน, เตรียมอาหาร, เลี้ยงสัตว์, เก็บรถ/จอดรถ, นอน, ให้อาหารสัตว์เลี้ยง, สิ่งศักดิ์สิทธิ์, ประกอบอาชีพ

จากการ สัมภาษณ์ สํารวจ สังเกตสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในพื้นที่ว่างชั้นล่างภายในบ้านพักอาศัยของผู้มีรายได้น้อยพบว่า สัดส่วนกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 บ้านพักอาศัยที่ไม่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่ มีการจัดวางเครื่องเรือนเพื่อรองรับกิจกรรมที่เกิดขึ้นดังนี้ คือ ต้อนรับแขก นั่งเล่น/นอนเล่น ดูโทรทัศน์/ฟังเพลง และรับประทานอาหาร (ร้อยละ 100) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีในกลุ่มนี้แน่นอน กิจกรรมรองลงมาคือ แต่งตัว (ร้อยละ 70.6) เลี้ยงเด็ก (ร้อยละ 35.3) ทำงานบ้าน (ร้อยละ 29.4) เตรียมอาหาร (ร้อยละ 29.4) ให้อาหารสัตว์เลี้ยง (ร้อยละ 29.4) นอน (ร้อยละ 23.5) เก็บรถ/จอดรถ (ร้อยละ 11.8) อ่านหนังสือ/เขียนหนังสือ (ร้อยละ 11.8) เลี้ยงสัตว์ (ร้อยละ 11.8) และทำงานคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 5.9) (ดูตารางที่ 4.7 และภาพที่ 4.10)

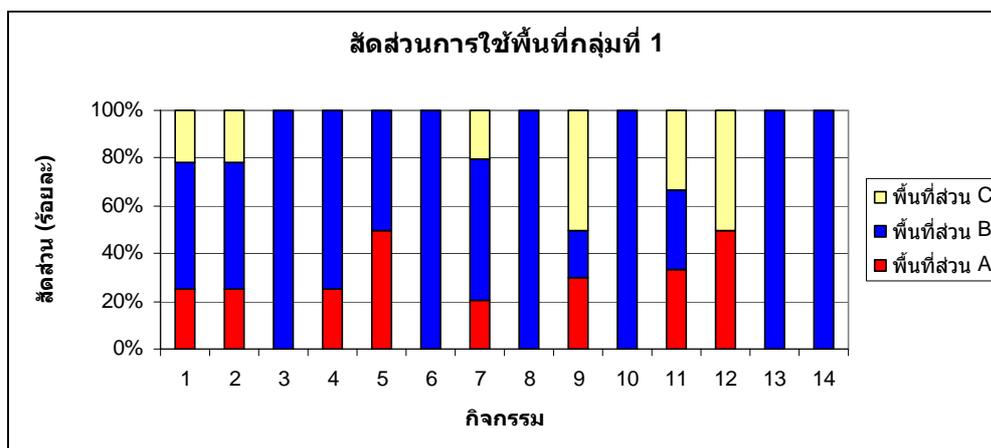
ตารางที่ 4.8 สัดส่วนของกิจกรรมในการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้มีรายได้น้อย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 บ้านพักอาศัยที่ไม่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่

ประเภทกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ (%)
1. นั่งเล่น/ นอนเล่น	17	100
2. ต้อนรับแขก	17	100
3. ดูโทรทัศน์ ฟังเพลง	17	100
4. เลี้ยงเด็ก	6	35.3
5. อ่านหนังสือ/ เขียนหนังสือ	2	11.8
6. ทำงาน Computer	1	5.9
7. รับประทานอาหาร	17	100
8. แต่งตัว	12	70.6
9. ทำงานบ้าน	5	29.4
10. เตรียมอาหาร	5	29.4
11. เลี้ยงสัตว์	2	11.8
12. เก็บรถ/ จอดรถ	2	11.8
13. นอน	4	23.5
14. ไขว่สักการะ สิ่งศักดิ์สิทธิ์	5	29.4

ภาพที่ 4.11 ลักษณะบ้านพักอาศัยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 บ้านพักอาศัยที่ไม่มีการต่อเติม

การประกอบกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 มีรายละเอียด ดังนี้ กิจกรรมประเภทนั่งเล่น/นอนเล่น มีการใช้พื้นที่ในห้องเนกประสงค์(ส่วน B) มากที่สุด(ร้อยละ53.1) รองลงมาคือพื้นที่ในส่วนโถงเนกประสงค์(ส่วน A) (ร้อยละ 25) และพื้นที่ในส่วนพื้นที่รอบบ้าน(ส่วน C) (ร้อยละ21.9)กิจกรรม ประเภทต้อนรับแขกใช้พื้นที่ในห้องเนกประสงค์(ส่วน B) มากที่สุด(ร้อยละ53.1) รองลงมาคือพื้นที่ในส่วนโถงเนกประสงค์(ส่วน A) (ร้อยละ 25) และพื้นที่ในส่วนพื้นที่รอบบ้าน(ส่วน C) (ร้อยละ21.9) ประเภทกิจกรรม ดูโทรทัศน์,ฟังเพลง ใช้พื้นที่ในส่วนห้องเนกประสงค์(ส่วน B) เท่านั้น (ร้อยละ 100) ประเภทกิจกรรมการเลี้ยงเด็กใช้พื้นที่ในห้องเนกประสงค์(ส่วนB) (ร้อยละ 75) และ พื้นที่ในโถงเนกประสงค์(ส่วน A) (ร้อยละ25) กิจกรรมอ่านหนังสือ/เขียนหนังสือใช้พื้นที่ในส่วน A (โถงเนกประสงค์) และส่วน B(ห้องเนกประสงค์) เท่ากัน(ร้อยละ 50) กิจกรรมประเภท ทำงานคอมพิวเตอร์ใช้พื้นที่ในส่วน B (ร้อยละ 100) กิจกรรมประเภทการรับประทานอาหารใช้พื้นที่ในส่วน B (ร้อยละ 58.6) รองลงมาคือ ส่วน C(พื้นที่ด้านหน้าบ้านและข้างบ้าน) และส่วน A (โถงเนกประสงค์) (ร้อยละ 20.7) ประเภทกิจกรรม แต่งตัวใช้พื้นที่ในส่วน B (ร้อยละ 100) กิจกรรมทำงานบ้านใช้พื้นที่ส่วน C (ร้อยละ 50) ส่วน A (โถงเนกประสงค์) (ร้อยละ 30) และส่วน B (ห้องเนกประสงค์) (ร้อยละ 20) กิจกรรมเตรียมอาหารใช้พื้นที่ในส่วนB (ร้อยละ 100) กิจกรรมประเภทเลี้ยงสัตว์ใช้พื้นที่ในส่วน C พื้นที่ส่วน A และส่วนB เท่ากัน (ร้อยละ 33.3) และกิจกรรมประเภทเก็บรถ/จอดรถ ใช้พื้นที่ในส่วนA (ร้อยละ 50) ส่วน C(ร้อยละ 50) กิจกรรมการนอนใช้พื้นที่ในส่วน B (ร้อยละ 100) และกิจกรรมไหว้สักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ใช้พื้นที่ในส่วน B (ร้อยละ 100) (ดูตารางที่ 4.9และภาพที่ 4.12)

ภาพที่ 4.12 แสดงสัดส่วนการใช้พื้นที่ของกลุ่มที่ 1 บ้านที่ไม่มีการต่อเติมแบบปิดล้อม ตาม ประเภทกิจกรรมต่างๆ

ตารางที่ 4.9 ประกอบกิจกรรมในพื้นที่ต่างๆ ภายในที่พักอาศัยของผู้มีรายได้น้อย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 บ้านที่ไม่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่

ประเภทกิจกรรม	พื้นที่	การใช้พื้นที่ส่วน A	การใช้พื้นที่ส่วน B	การใช้พื้นที่ส่วน C
	โรงอเนกประสงค์	ห้องอเนกประสงค์	พื้นที่รอบบ้าน	ร้อยละ (%)
	ร้อยละ (%)	ร้อยละ (%)	ร้อยละ (%)	ร้อยละ (%)
1. นั่งเล่น/ นอนเล่น	25	53.1	21.9	
2. ต้อนรับแขก	25	53.1	21.9	
3. ดูโทรทัศน์ ฟังเพลง	0	100	0	
4. เลี้ยงเด็ก	25	75	0	
5. อ่านหนังสือ/ เขียนหนังสือ	50	50	0	
6. ทำงาน Computer	0	100	0	
7. รับประทานอาหาร	20.7	58.6	20.7	
8. แต่งตัว	0	100	0	
9. ทำงานบ้าน	30	20	50	
10. เตรียมอาหาร	0	100	0	
11. เลี้ยงสัตว์	33.3	33.3	33.3	
12. เก็บรถ/ จอดรถ	50	0	50	
13. นอน	0	100	0	
14. ไขว่ตากกระ เลี้ยงสัตว์	0	100	0	

ข้อสังเกตจากผลการศึกษาในส่วนนี้ คือ กิจกรรมที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ในสวน ห้องอเนกประสงค์ (ส่วน B) มากที่สุด เหตุผลอาจเป็นเพราะพื้นที่ในห้องอเนกประสงค์ (ส่วน B) นั้นค่อนข้างเป็นพื้นที่ปิดล้อมทำให้ผู้ที่พักอาศัยมีความเป็นส่วนตัวมากขึ้น และพื้นที่ในส่วน โรงอเนกประสงค์ (ส่วน A) และ พื้นที่รอบบ้าน(ส่วน C) จะใช้ได้บางช่วงเวลาเท่านั้น เช่น เช้าหรือเย็น เพราะในช่วงเวลากลางวันผู้พักอาศัยจะใช้พื้นที่ในการพักผ่อนซึ่งค่อนข้างเป็นส่วนตัวจึงใช้พื้นที่ในส่วน ห้องอเนกประสงค์(ส่วน B) มากที่สุด

จากการ สัมภาษณ์ สํารวจ สังกัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในพื้นที่ว่างชั้นล่างภายใน บ้านพักอาศัยของผู้มีรายได้น้อยพบว่า สัดส่วนกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 2 บ้านที่มีการต่อเติม ปิดล้อมพื้นที่ในส่วนโรงอเนกประสงค์ (ส่วน A) เต็มพื้นที่นั้นผู้วิจัยทำการศึกษาตามลักษณะของ บ้านพักอาศัย คือ 2.1 บ้านที่มีการต่อเติมเพื่อการพักอาศัย และ 2.2 บ้านที่มีการต่อเติมเชิงพาณิชย์

พบว่ากิจกรรมที่เกิดขึ้นในกลุ่มที่ 2.1 บ้านที่มีการต่อเติมเพื่อการพักอาศัย มีประเภทกิจกรรม ดังนี้ คือ ต้อนรับแขก นั่งเล่น/ นอนเล่น ดูทีวี รับประทานอาหาร (ร้อยละ 100) กิจกรรมรองลงมา

คือ แต่งตัว (ร้อยละ 51.9) ไขว่สัการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ (ร้อยละ 44.4) กิจกรรมทำงานบ้านและเตรียมอาหาร (ร้อยละ 33.3) กิจกรรมคอมพิวเตอร์(ร้อยละ25.9) อ่านหนังสือ/เขียนหนังสือและนอน (ร้อยละ 22.2) เลี้ยงเด็ก (ร้อยละ 18.5) กิจกรรมประกอบอาชีพ (ร้อยละ14.8) และ เก็บรถจอดรถ (ร้อยละ 3.7) คูตารางที่4.10ภาพที่ 4.13)

ตารางที่ 4.10 สัดส่วนของกิจกรรมในการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้มีรายได้น้อย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง บ้านพักอาศัย กลุ่มที่ 2.1 บ้านที่มีการต่อเติมเพื่อการพักอาศัย

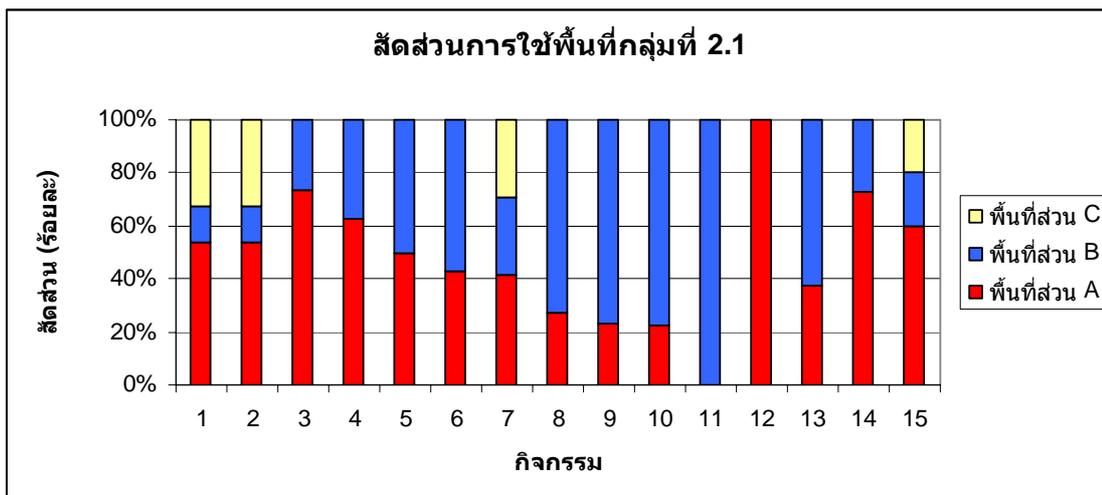
ประเภทกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ (%)
1.นั่งเล่น/ นอนเล่น	27	100
2. ต้อนรับแขก	27	100
3. ดูโทรทัศน์และฟังเพลง	27	100
4. เลี้ยงเด็ก	5	18.5
5. อ่านหนังสือ/ เขียนหนังสือ	6	22.2
6. ทำงานคอมพิวเตอร์	7	25.9
7. รับประทานอาหาร	27	100
8. แต่งตัว	14	51.9
9. ทำงานบ้าน	9	33.3
10. เตรียมอาหาร	9	33.3
11. เลี้ยงสัตว์	0	0
12. เก็บรถ/ จอดรถ	1	3.7
13. นอน	8	29.6
14. สัการะ สิ่งศักดิ์สิทธิ์	12	44.4
15. ประกอบอาชีพ	4	14.8

62.5) ในส่วน A (โถงอเนกประสงค์) (ร้อยละ 37.5) ประเภทกิจกรรมไหว้สักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ใช้พื้นที่ส่วน A (โถงอเนกประสงค์) (ร้อยละ 72.7) และส่วน B (ร้อยละ 27.3) และกิจกรรมประกอบอาชีพ เกินกว่าครึ่งใช้พื้นที่ส่วน A (โถงอเนกประสงค์) (ร้อยละ 60) และพื้นที่ส่วน B (โถงอเนกประสงค์) ส่วน C (พื้นที่ด้านหน้าบ้านและข้างบ้าน) เท่ากัน (ร้อยละ 20) (ดูตารางที่ 4.11 และภาพที่ 4.14)

ตารางที่ 4.11 ประเภทกิจกรรมในพื้นที่ต่างๆ ภายในที่พักอาศัยของผู้มีรายได้น้อย บ้านพักอาศัย
กลุ่มที่ 2.1 บ้านที่มีการต่อเติมเพื่อการพักอาศัย

พื้นที่ ประเภทกิจกรรม	การใช้พื้นที่ส่วน A ร้อยละ (%)	การใช้พื้นที่ส่วน B ร้อยละ (%)	การใช้พื้นที่ส่วน C ร้อยละ (%)
1. นั่งเล่น/ นอนเล่น	53.5	14	32.6
2. ต้อนรับแขก	53.5	14	32.6
3. ดูโทรทัศน์และฟังเพลง	73.3	26.7	0
4. เลี้ยงเด็ก	62.5	37.5	0
5. อ่านหนังสือ/ เขียนหนังสือ	50	50	0
6. ทำงาน คอมพิวเตอร์	42.9	57.1	0
7. รับประทานอาหาร	41.8	29.1	29.1
8. แต่งตัว	27.3	72.7	0
9. ทำงานบ้าน	22.2	77.8	0
10. เตรียมอาหาร	0	100	0
11. เลี้ยงสัตว์	33.3	33.3	33.3
12. เก็บรถ/ จอดรถ	100	0	0
13. นอน	37.5	62.5	0
14. สักการะ สิ่งศักดิ์สิทธิ์	72.7	27.3	0
15. ประกอบอาชีพ	60	20	20

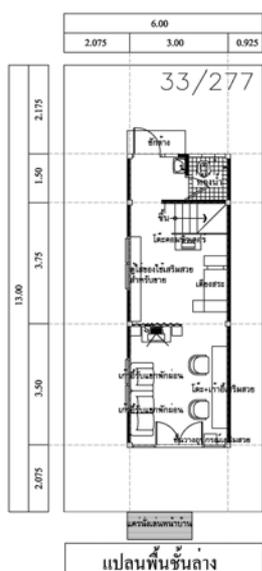
ภาพที่ 4.14 แสดงสัดส่วนการใช้พื้นที่ของกลุ่มที่ 2.1 บ้านที่มีการต่อเติมเพื่อการพักอาศัย

ข้อสังเกตประเภทของกิจกรรมในพื้นที่ของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2 คือ การใช้พื้นที่ในส่วน A และ ส่วน B มีความถี่การใช้พื้นที่เท่ากัน อาจเป็นเพราะในกลุ่มตัวอย่างนี้มีการปิดล้อมพื้นที่ในส่วน A (โถงอเนกประสงค์) มีความเป็นส่วนตัวมากขึ้น และมีการใช้พื้นที่ของกิจกรรมมากขึ้นตามขนาดของผู้ใช้และความสะดวกสบายมากขึ้นตามประเภทของกิจกรรมนั้นทำให้ทราบว่าในกลุ่มนี้มีกิจกรรมการเลี้ยงสัตว์ คือ เลี้ยงสุนัข เป็นต้น

สัดส่วนของประเภทกิจกรรมของกลุ่มที่ 2.2 บ้านที่มีการต่อเติมเชิงพาณิชย์ มีดังนี้ คือ ประเภทกิจกรรม ต้อนรับแขก นั่งเล่น/นอนเล่น ดูทีวี รับประทานอาหารและประกอบอาชีพ (ร้อยละ 100) มีการใช้อาศัยในชีวิตประจำวันของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มนี้แน่นอน รองลงมา คือ กิจกรรมการแต่งตัว (ร้อยละ 60) กิจกรรม ทำงานบ้านและกิจกรรมอ่านหนังสือ/เขียนหนังสือ (ร้อยละ 40) และกิจกรรมประเภทเลี้ยงเด็ก ทำงานคอมพิวเตอร์,เตรียมอาหาร,เลี้ยงสัตว์ ,เก็บรถ/จอดรถ, (ร้อยละ 20) และไม่มีกิจกรรมไหว้สักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และกิจกรรมการนอน (ดูตารางที่ 4.12 ภาพที่ 4.15)

ตารางที่ 4.12 สัดส่วนของกิจกรรมในการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้มีรายได้น้อย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 2.2 บ้านที่ต่อเติมเชิงพาณิชย์

ประเภทกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ (%)
1. นั่งเล่น/ นอนเล่น	5	100
2. ต้อนรับแขก	5	100
3. ดูโทรทัศน์ ฟังเพลง	5	100
4. เลี้ยงเด็ก	1	20
5. อ่านหนังสือ/ เขียนหนังสือ	2	40
6. ทำงานคอมพิวเตอร์	1	20
7. รับประทานอาหาร	5	100
8. แต่งตัว	3	60
9. ทำงานบ้าน	2	40
10. เตรียมอาหาร	1	20
11. เลี้ยงสัตว์	1	20
12. เก็บรถ/ จอดรถ	1	20
13. นอน	0	0
14. ใหว่สักการะ สิ่งศักดิ์สิทธิ์	0	0
15. ประกอบอาชีพ	5	100

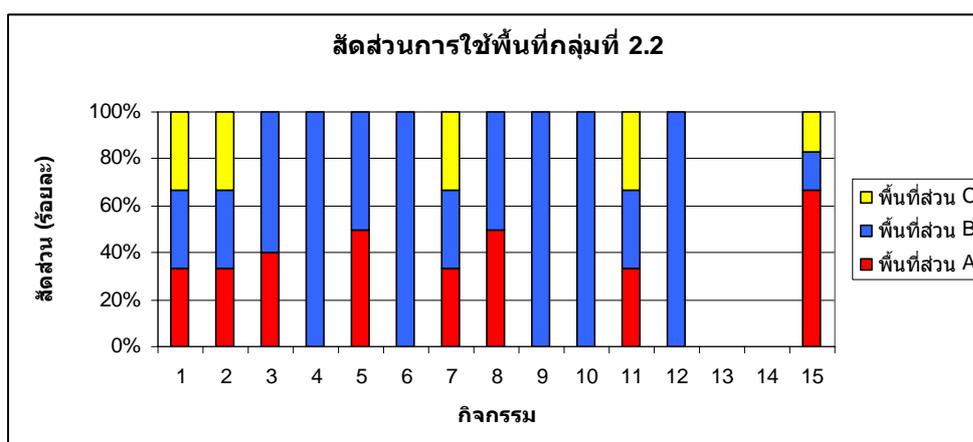

ภาพที่ 4.15 ลักษณะบ้านพักอาศัยของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 2.2 บ้านที่ต่อเติมเชิงพาณิชย์

การประกอบกิจกรรมของกลุ่มที่ 2.2 ในพื้นที่ต่างๆ มีรายละเอียด ดังนี้ คือ กิจกรรมประเภทนั่งเล่น/นอนเล่นและกิจกรรมต้อนรับแขกใช้พื้นที่ส่วน C (พื้นที่ส่วนหน้าบ้านและข้างบ้าน) ส่วน A (โถงอเนกประสงค์) และพื้นที่ส่วน B (ห้องอเนกประสงค์) (ร้อยละ 33.3) ดูโทรทัศน์ฟังเพลงใช้พื้นที่ในส่วน B(ห้องอเนกประสงค์)(ร้อยละ 60) และส่วน A(โถงอเนกประสงค์) (ร้อยละ 40) เลี้ยงเด็กใช้พื้นที่ในส่วน B(ห้องอเนกประสงค์) (ร้อยละ 100) ประเภทกิจกรรมอ่านหนังสือ เขียนหนังสือใช้พื้นที่ส่วน A (โถงอเนกประสงค์)และส่วน B (ห้องอเนกประสงค์) (ร้อยละ 50) กิจกรรมทำงานคอมพิวเตอร์ ใช้พื้นที่ในส่วน B(ร้อยละ 100) กิจกรรมรับประทานอาหารใช้พื้นที่ในส่วน C (พื้นที่ส่วนหน้าบ้านและข้างบ้าน)ส่วน A (โถงอเนกประสงค์) และพื้นที่ส่วน B (ห้องอเนกประสงค์) (ร้อยละ 33.3) ประเภทกิจกรรมการแต่งตัวใช้พื้นที่ในโถงอเนกประสงค์(ส่วน B)(ร้อยละ 50) ส่วนโถงอเนกประสงค์ (ส่วน A) (ร้อยละ 50) กิจกรรมประเภทงานบ้านและ กิจกรรมเตรียมอาหารใช้พื้นที่ในส่วน B(ร้อยละ 100) กิจกรรมเก็บรถ/จอดรถ ใช้พื้นที่ในส่วน B(ห้องอเนกประสงค์) (ร้อยละ 100) และประเภทกิจกรรมการประกอบอาชีพใช้พื้นที่ในส่วน A(ร้อยละ 66.7) ใช้ พื้นที่ส่วน B (ห้องอเนกประสงค์)(ร้อยละ 16.7) และพื้นที่ส่วน C (พื้นที่ส่วนหน้าบ้านและข้างบ้าน) (ร้อยละ 16.7) (ดูตารางที่ 4.13 และภาพที่ 4.16)

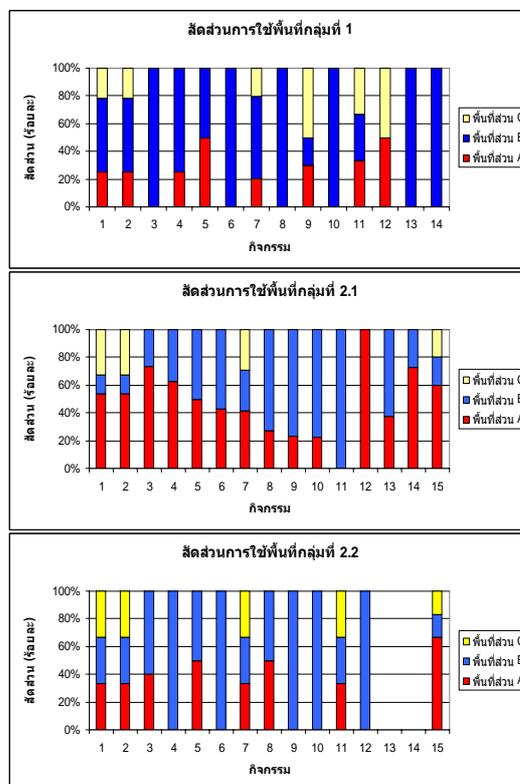
ตารางที่ 4.13 ประเภทกิจกรรมในพื้นที่ต่างๆ ภายในที่พักอาศัยของผู้มีรายได้น้อยบ้านพักอาศัย กลุ่มที่ 2.2 บ้านพักอาศัยที่มีการต่อเติมเชิงพาณิชย์

ประเภทกิจกรรม	พื้นที่	การใช้พื้นที่ส่วน A ร้อยละ (%)	การใช้พื้นที่ส่วน B ร้อยละ (%)	การใช้พื้นที่ส่วน C ร้อยละ (%)
1. นั่งเล่น/ นอนเล่น		33.3	33.3	33.3
2. ต้อนรับแขก		33.3	33.3	33.3
3. ดูโทรทัศน์ ฟังเพลง		40	60	0
4. เลี้ยงเด็ก		0	100	0
5. อ่านหนังสือ/ เขียนหนังสือ		50	50	0
6. ทำงาน คอมพิวเตอร์		0	100	0
7. รับประทานอาหาร		33.3	33.3	33.3
8. แต่งตัว		50	50	0
9. ทำงานบ้าน		0	100	0
10. เตรียมอาหาร		0	100	0
11. เลี้ยงสัตว์		33.3	33.3	33.3
12. เก็บรถ/ จอดรถ		0	100	0
13. นอน		0	0	0
14. ใหว่สักการะ สิ่งศักดิ์สิทธิ์		0	0	0
15. ประกอบอาชีพ		66.7	16.7	16.7

ภาพที่ 4.16 แสดงสัดส่วนการใช้พื้นที่ของกลุ่มที่ 2.2 บ้านที่มีการต่อเติมเชิงพาณิชย์ ตามประเภทกิจกรรมต่างๆ

ข้อสังเกต การใช้พื้นที่ตามประเภทของกิจกรรมต่างๆ ของผู้มีรายได้น้อยบ้านพักอาศัย กลุ่มที่ 2.2 บ้านต่อเติมเชิงพาณิชย์นั้น จะใช้พื้นที่ในส่วน A ประกอบอาชีพ และการประกอบกิจกรรมต่างๆ ส่วนใหญ่จะใช้พื้นที่ในส่วน B เหมือนกับกลุ่มตัวอย่างของผู้มีรายได้น้อย กลุ่มที่ 1 บ้านพักอาศัยที่ไม่มีการต่อเติม

ภาพที่ 4.17 การเปรียบเทียบสัดส่วนการใช้พื้นที่ของผู้มีรายได้น้อยทั้ง 3 กลุ่ม

ข้อสังเกตจากผลในการศึกษาในครั้งนี้ คือ สัดส่วนของกิจกรรมในการใช้พื้นที่ต่างๆ ภายในที่พักอาศัยของผู้มีรายได้น้อยของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งมีข้อแตกต่างกัน คือกลุ่มที่ 1 บ้านพักอาศัยที่ไม่มีการต่อเติมปิดล้อม ประเภทของกิจกรรมส่วนใหญ่จะใช้พื้นที่ในห้องอเนกประสงค์(ส่วน B) มากกว่าพื้นที่ในโรงอเนกประสงค์(ส่วน A) และพื้นที่รอบบ้าน(ส่วน C) แต่สำหรับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2 บ้านพักอาศัยที่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่ในโรงอเนกประสงค์(ส่วน A) เต็มพื้นที่ บ้านที่มีการต่อเติมเพื่อพักอาศัย ประเภทของกิจกรรมต่างๆ จะใช้พื้นที่ในส่วนโรงอเนกประสงค์(ส่วน A) และส่วนห้องอเนกประสงค์(ส่วน B) ทั้ง 2 ส่วนมีความถี่เท่ากันและมีกิจกรรมประกอบอาชีพเพิ่มขึ้นมาคือ การเย็บผ้าของแม่บ้าน บ้านต่อเติมเชิงพาณิชย์ ส่วนกิจกรรมการเลี้ยงสัตว์ของบ้านที่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่ทั้งในบ้านที่ต่อเติมเพื่อพักอาศัยและบ้านที่มีการต่อเติมเชิงพาณิชย์นั้น ผู้พักอาศัยเลี้ยงสุนัขซึ่งผู้พักอาศัยจะผูกและปล่อยให้วิ่งรอบบ้านซึ่งจะไม่ส่งผลทางด้านพื้นที่ผู้พักอาศัย จึงไม่ขอกกล่าวถึงการใช้พื้นที่ของบ้านที่มีการต่อเติมปิดล้อมเพื่อพักอาศัยและบ้านที่มีการต่อเติมเชิง

พาณิชย์ นั้นประเภทของกิจกรรมจะใช้พื้นที่ในส่วน A(โถงอเนกประสงค์) ในการประกอบอาชีพเสริมสวยและค้าขาย เป็นหลัก และกิจกรรมอื่นๆ จะใช้พื้นที่ในส่วน B(ห้องอเนกประสงค์) มากที่สุดซึ่งมีลักษณะการใช้พื้นที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ 1 บ้านพักอาศัยที่ไม่มีการต่อเติมและบ้านที่มีการต่อเติมบางส่วน(ดูภาพที่ 4.17)

ด้านเวลาในการประกอบกิจกรรมในแต่ละวันของผู้มีรายได้น้อย พบว่า (ดูตารางที่ 4.14 และภาพที่ 4.18)

1. ช่วงเช้า(เวลาตื่นนอน- 10.59 น.) ผู้มีรายได้น้อยจะทำงานบ้าน (ร้อยละ 19.4) และแต่งตัว (ร้อยละ19.4) มากที่สุด
2. ช่วงกลางวัน (เวลา 11.00-15.59 น.) ผู้มีรายได้น้อยจะนั่งเล่น/นอนเล่น (ร้อยละ26) มากที่สุด
3. ช่วงเย็น (เวลา 16.00-19.59 น.) ผู้มีรายได้น้อยจะ รับประทานอาหาร (ร้อยละ20.2) มากที่สุด
4. ช่วงกลางคืน (เวลา 20.00-เข้านอน) ผู้มีรายได้น้อยจะดูโทรทัศน์/ฟังเพลง(ร้อยละ31) มากที่สุด

ตารางที่ 4.14 แสดงสัดส่วน(ร้อยละ) ของช่วงเวลาในการประกอบกิจกรรมในแต่ละวันของผู้มีรายได้น้อย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

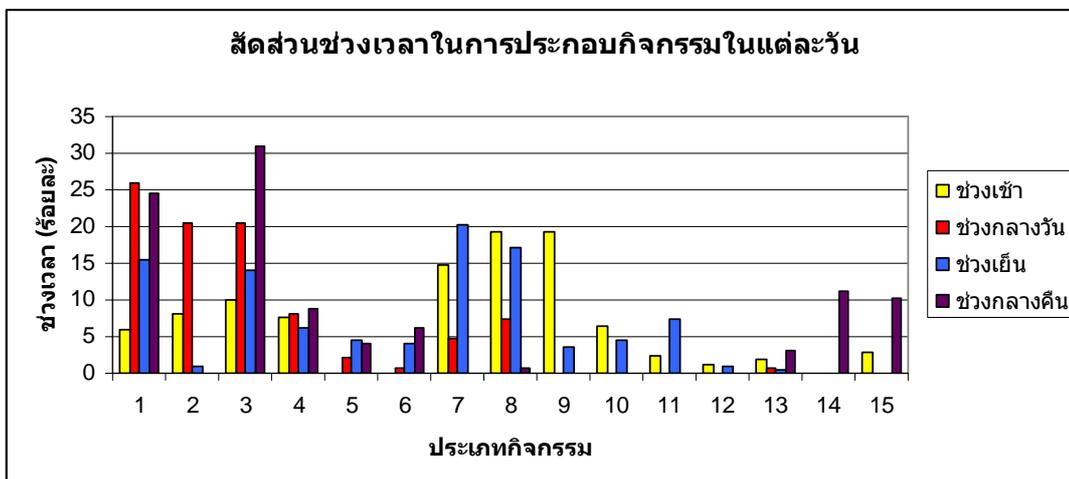
ช่วงเวลา (ร้อยละ) ประเภทกิจกรรม	เช้า	กลางวัน	เย็น	กลางคืน
1.นั่งเล่น/ นอนเล่น	5.9	<u>26</u>	15.5	24.6
2. ต้อนรับแขก	8.2	20.5	1	0
3. ดูโทรทัศน์ ฟังเพลง	10	20.5	14	<u>31</u>
4. เลี้ยงเด็ก	7.6	8.2	6.2	8.7
5. อ่านหนังสือ/ เขียนหนังสือ	0	2.1	4.6	4
6. ทำงาน คอมพิวเตอร์	0	0.7	4.1	6.3
7. รับประทานอาหาร	14.7	4.8	<u>20.2</u>	0
8. แต่งตัว	<u>19.4</u>	7.5	17.1	0.8
9. ทำงานบ้าน	<u>19.4</u>	0	3.6	0
10. เตรียมอาหาร	2.4	0	7.3	0
11. เลี้ยงสัตว์	1.2	0	1	0
12. เก็บรถ/ จอดรถ	1.8	0.7	0.5	3.2
13. นอน	0	0	0	11.1
14. ให้อาหารสัตว์ สิ่งศักดิ์สิทธิ์	2.9	0	0	10.3
15. ประกอบอาชีพ	6.5	0	4.6	0

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

รวม (%)	100	100	100	100
---------	-----	-----	-----	-----

หมายเหตุ : ตัวเลขที่ขีดเส้นใต้ แสดงข้อมูลของกิจกรรมที่มากที่สุดในแต่ละช่วงเวลา

ผลรวมในแนวดิ่ง แสดงผลรวมของสัดส่วน(ร้อยละ) ของช่วงเวลาในการประกอบกิจกรรมในแต่ละวัน

ภาพที่ 4.18 แผนภูมิแสดงสัดส่วน(ร้อยละ) ของช่วงเวลาในแต่ละวันของผู้มีรายได้น้อยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ข้อสังเกตจากการศึกษาในส่วนนี้ คือ ในช่วงเช้านั้น กิจกรรมที่ผู้มีรายได้น้อยปฏิบัตินั้นจะเป็นกิจกรรม แต่งตัวและทำงานบ้านซึ่งหมายความว่า ผู้มีรายได้น้อยนั้นมี 2 ประเภทคือ กลุ่มที่ 1 ผู้มีรายได้น้อยที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านในช่วงเช้า กลุ่มที่ 2 คือ ผู้มีรายได้น้อยที่ทำหน้าที่เป็นแม่บ้านหรือทำงานอยู่ที่บ้าน

ในช่วงเวลากลางวันกิจกรรมผู้มีรายได้น้อยปฏิบัติ คือ กิจกรรมนั่งเล่น/ นอนเล่น ซึ่งจากกิจกรรมที่เกิดขึ้นนี้เป็นผู้มีรายได้น้อยที่อยู่บ้านทั้งวัน ซึ่งผู้ตอบคำถามจากการสัมภาษณ์นั้นไม่ใช่เจ้าของบ้าน ซึ่งอาจจะเป็นแม่บ้าน พ่อแม่ของเจ้าของบ้านซึ่งใช้เวลาในช่วงเวลากลางวันในการพักผ่อน

4.3 สรุปผลและอภิปรายผลที่ได้จากการศึกษา

จากวัตถุประสงค์ของการศึกษาในขั้นตอนนี้ เพื่อหาข้อสรุปด้านกิจกรรมที่ผู้มีรายได้น้อยปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ภายในสภาพแวดล้อมสภาพภายในที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อย และเพื่อหาข้อสรุปด้านพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยต่อไป ดังนั้นสามารถสรุปการอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

4.3.1 กิจกรรมที่ผู้มีรายได้น้อยปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ภายในพื้นที่ว่างชั้นล่างภายในที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อย

กิจกรรมที่ผู้มีรายได้น้อยปฏิบัติในชีวิตประจำวันเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ ในช่วงเวลาเช้าจะเป็นกิจกรรมทำงานบ้าน และแต่งตัว ช่วงกลางวัน ผู้มีรายได้น้อยจะนั่งเล่น/นอนเล่น ช่วงเย็น ผู้มีรายได้น้อยจะ รับประทานอาหาร ช่วงกลางคืน ผู้มีรายได้น้อยจะดูโทรทัศน์/ฟังเพลงและจากการศึกษาพบว่ากิจกรรมหลักที่พบภายในบ้านพักอาศัยทั้ง 2 กลุ่ม คือ นั่งเล่น/รับแขก, ดูโทรทัศน์/ฟังเพลง, รับประทานอาหาร, และกิจกรรมแต่งตัว

4.3.2 ด้านพื้นที่ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรมของผู้มีรายได้น้อย

ผลสรุปจากการประกอบกิจกรรม สามารถนำมาอธิบายผลการใช้พื้นที่ภายในที่อยู่อาศัย ในการประกอบกิจกรรมของผู้มีรายได้น้อยสรุปว่า แบ่งตามประเภทของบ้านพักอาศัยของผู้มีรายได้น้อย กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มตัวอย่างบ้านพักอาศัยที่ไม่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่ จะมีการใช้พื้นที่ส่วน B (ห้องนอนประสงค์) ทำกิจกรรมต่างๆมากที่สุดและใช้พื้นที่ส่วน A (โถงนอนประสงค์) ในบางช่วงเวลา กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มตัวอย่างของบ้านพักอาศัยที่มีการต่อเติมปิดล้อมพื้นที่ส่วน A (โถงนอนประสงค์)เต็มพื้นที่ ประเภทบ้านที่มีการต่อเติมเพื่อพักอาศัยจะมีการใช้พื้นที่ส่วน A (โถงนอนประสงค์) และส่วน B (ห้องนอนประสงค์) และบ้านที่มีการต่อเติมเชิงพาณิชย์ คือ บ้านที่ใช้ในการพักอาศัยและการพาณิชย์ จะใช้พื้นที่ส่วน A (โถงนอนประสงค์) ประกอบอาชีพ และส่วน B (ห้องนอนประสงค์) ในการประกอบกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ซึ่งพื้นที่ส่วน A (โถงนอนประสงค์) และส่วน B (ห้องนอนประสงค์) นั้นผู้มีรายได้น้อยได้ประกอบกิจกรรมที่แตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่มของประเภทที่พักอาศัย เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการศึกษาวิจัย